

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/264/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7913208007
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Veščičíková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7913208007.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Veščičíkovej a členiek senátu JUDr. Dany Popovičovej a JUDr. Gizely Majerčák v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, proti žalovaným 1. O. V., nar. XX.X.XXXX, E. a 2. N. O., nar. XX.X.XXXX, E., J. XXXX/XX, o zaplatenie 1.478,62 eur istiny s prísl., o odvolaní žalobcu a Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Námestie legionárov 5, IČO: 42 176 778, zast. Advokátska kancelária JUDr. Igor Šafranko, advokát, Svidník, Sovietskych hrdinov 163/166 proti rozsudku 2C/131/2014-186 z 11.3.2019 Okresného súdu Trebišov

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok, okrem výroku III.

M e n í rozsudok vo výroku III. tak, že Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS p r i z n á v a náhradu trov konania v celom rozsahu.

Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

Žalobcovi a žalovaným náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) rozsudkom I. Žalobu zamietol, II. žalovaným v 1., 2. rade nárok na náhradu trov konania nepriznal a III. Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Vykonaným dokazovaním zistil, že 11.11.2003 uzavrel právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s. ako dodávateľ so žalovanou v 1. rade ako spotrebiteľom Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úvere reg. číslo 79/2003 (č.l. 5 spisu), predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanej vo výške 2.157,60 eur /65.000,- Sk/ s tým, že žalovaná v 1. rade sa zaviazala vrátiť úver v 60 mesačných splátkach vo výške 57,31 eur/splátka. Dátum prvej splátky bol 13.11.2003 a dátum poslednej splátky bol určený na 20.10.2008. Podľa Ručiteľskej listiny zo dňa 11.11.2003 žalovaná v 2. a M. O. vyhlásili, že ručia za záväzok dlžníka - žalovanej v 1. rade vzniknutý zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru reg. číslo 79/2003 zo dňa 11.11.2003 a to do celej výšky 65.000,- Sk. Z Pokusu o zmier zo dňa 23.4.2013 (č.l. 24-25 spisu) mal za zrejmé, že žalovaným v 1. a 2. rade bolo oznámené, že vzhľadom na to, že právnym predchodcom bola dňa 22.2.2008 vyhlásená mimoriadna splatnosť, preto boli vyzvaní, aby svoje plnenia na úhradu dlhu poskytli najneskôr do 30.4.2013. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 14.2.2011 (č.l. 12 a nasl. spisu) uzavretou medzi Všeobecnou úverovou bankou, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom postúpil postupca na postupníka pohľadávku

voči žalovanému vo výške 1478,62 eur. Z Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání dlhu zo dňa 23.9.2012 (č.l. 13 spisu) mal za zrejmé, že žalovaná v 1. rade ako dlžník v bode 2. predmetnej dohody uznala svoj záväzok vo výške istiny 755,01 eur voči žalovanému. V bode 3. dohody označenom ako „Forma splatenia záväzku“ je v kolónka výška splátky suma 50,- eur, v kolónke dátum splátky je uvedené 10. a v kolónke dátum prvej splátky je uvedené 11.10.2012. Vychádzajúc z § 3 ods. 1, § 52 ods. 1, 2, § 558 Obč. zák., § 4 ods. 8 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 1 ods. 1, § 2, § 3 ods. 1, 2 a § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy (ich znenie citoval) , poukázal na to, že v t. č. vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vo vyjadrení zo dňa 27.6.2014 vzniesol námietku premlčania. Uviedol, že zmluvný záväzok medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je v zmysle cit. ust. zák. č. 258/2001 Z.z. svojou povahou zmluvou o spotrebiteľskom úvere, pretože bol uzavretý medzi veriteľom - právnickou osobou, ktorá mala v predmete svojej podnikateľskej činnosti poskytovanie úverov a na druhej strane spotrebiteľom ako fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver, teda dočasne poskytnuté peňažné prostriedky na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru. Spotrebiteľ sa zaviazal tieto vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Takisto zo zmluvy mu nevyplývalo, že by sa jednalo o prípad upravený v § 1 ods. 2 a 3 zákona č. 258/2001 Z. z., teda o prípad, kedy nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa tohto zákona. Tento zmluvný záväzok medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou v 1. rade teda spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv, ktorých základnou črtou je, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny pred ich uzavretím. Súčasťou zmluvy sú tiež všeobecné zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ nemôže ovplyvniť, pretože sú pripravené vopred a pre veľký počet spotrebiteľov. Z týchto dôvodov súd na uvedený právny vzťah použil ust. o spotrebiteľskom práve a to konkrétne zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ust. Obč. zák. o spotrebiteľských zmluvách §§ 52 - 54, t. j. právne normy spotrebiteľského práva. Uvedené je podstatné i z hľadiska, či v danom prípade otázku premlčania je potrebné posudzovať podľa ust. Obč. zák. alebo Obchodného zákonníka. Pri tejto otázke uplatnil § 52 ods. 2 Obč. zák., podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné. Na základe uvedeného súd otázku premlčania posudzoval podľa ustanovení Obč. zák.. Pre úplnosť súd ešte dodáva, že i keď v danom prípade došlo k uzavretiu zmluvy 11.11.2003, podľa prechodných ustanovení Obč. zák. k úpravám účinným od 1.1.2008 (§ 879j Občianskeho zákonníka) sa ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008. Citujúc znenie § 100 ods. 1, 2, § 101, § 111 a § 122 ods. 2 Obč. zák., vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu uzavrel dňa 11.11.2003 so žalovanou v 1. rade ako dlžníkom zo Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru reg. č. 79/2003), predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanej v 1. rade vo výške 2.157,60 eur /65.000,- Sk/ s tým, že žalovaná v 1. rade sa zaviazala vrátiť úver v 60 mesačných splátkach vo výške 57,31 eur/splátka. Dátum prvej splátky bol 13.11.2003 a dátum poslednej splátky bol určený na 20.10.2008. Žalobca v Pokuse o zmier zo dňa 23.4.2013 síce uviedol, že pôvodný veriteľ Všeobecná úverová banka vyhlásila dňa 22.2.2008 mimoriadnu splatnosť úveru, avšak táto skutočnosť nebola v konaní preukázaná, preto súd vychádzal z konečnej splatnosti úveru dňa 20.10.2008. Ako súd uviedol v odseku 12 tohto rozsudku, vzťah medzi stranami posúdil ako spotrebiteľský, z ktorého dôvodu na otázku premlčania aplikoval ust. § 100 a nasl. Obč. zák. a nie ustanovenia Obchodného zákonníka o premlčaní. Trojročná premlčacia doba podľa § 101 Obč. zák. plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý krát. Možnosť vykonať právo po prvý krát ako začiatok plynutia premlčacej doby nastáva v okamihu, keď sa veriteľ môže domáhať oprávnene na súde plnenia svojho záväzku. Je to vlastne moment, keď sa subjektívne právo transformuje do nároku oprávneného. V prípade záväzkového právneho vzťahu začína premlčacia doba plynúť splatnosťou záväzku. Urobil záver, že ku dňu 20.10.2008 sa záväzok stal splatným, že žalobca žalobu podal 21.5.2013, až po uplynutí 3 ročnej premlčacej lehoty, ktorá v tomto prípade uplynula dňa 20.10.2011 a vedľajší účastník na strane žalovaných v konaní vzniesol námietku premlčania. Po premlčaní v spotrebiteľskom vzťahu preto žalobcovi s poukazom na vnesenú námietku premlčania nebolo možné priznať žalovanú sumu a preto žalobu zamietol. Čo týka sa Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání dlhu z 23.9.2012, súd konštatoval, že žalobcom predložená Dohoda o uznání záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach je formulár, ktorý vopred pripravil veriteľ pre dlžníka, prípadne osobu pristupujúcu k záväzku a dlžník nemá žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jeho obsah. Takto predformulovaná Dohoda o uznání záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a to predĺženie premlčacej lehoty formou uznania. Jej

právny význam a dôsledky sú pre väčšinu spotrebiteľov neznámymi kategóriami. Ako neprijateľná je táto zmluvná podmienka obsiahnutá vo formulári z 25.9.2012, absolútne neplatná. Žalobca pri uzatváraní tejto dohody konal v rozpore s dobrými mravmi s poukazom na ust. § 4 ods. 8 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, keď pod zámienkou uzavretia dohody o splátkach (ponuky splátok) vynútil na žalovanej v 1. rade uznanie záväzku, čím zhoršil jej postavenie v dôsledku predĺženia premlčacej doby. Vzhľadom na uvedené skutočnosti konštatoval, že úmyslom žalobcu bolo pod zámienkou ponuky splátok dosiahnuť predĺženie premlčacej doby. Zdôraznil, že táto dohoda nie je pre priemerného spotrebiteľa zrozumiteľná a určitá, je v rozpore s dobrými mravmi a preto nemôže požívať súdnu ochranu podľa § 3 ods. 1 Obč. zák. Vychádzajúc z § 548 ods. 3 Obč. zák. (uznanie dlhu dlžníkom je účinné voči ručiteľovi, len keď s ním vysloví súhlas), čo sa týka vzťahu žalobcu a žalovanej v 2. rade, poukázal na to, že žalovaná v 2. rade uviedla, že nemala vedomosť o tom, že žalovaná v 1. rade pristúpila k uznaniu dlhu, že dohoda o uznaní dlhu musí byť v písomnej forme, rovnako aj oznámenie uznania dlhu ručiteľovi malo byť vyhotovené v písomnej forme, čo v tomto konaní preukázané nebolo, pričom žalovaná v 2. rade ako ručiteľ nevyslovila s uznaním dlhu žalovanou v 1. rade súhlas. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a uviedol, že úspešné žalované v 1. a 2. rade by mali nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, proti žalobcovi, že im trovy nevznikli, preto im náhradu trov konania nepriznal. Ďalej uviedol, že v predmetnom konaní Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vystupovalo ako vedľajší účastník na strane žalovaného (ďalej len VÚ) a to do 30.6.2016, kedy nadobudol platnosť a účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, že Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS nepredložilo súhlas žalovaných, ani plnú moc na ich zastupovanie v konaní podľa § 95 a 85 C.s.p.. Ku skutočnosti, že VÚ vystupoval na strane žalovaných, ktorí boli v konaní úspešní, zároveň dodal, že z rozhodovacej činnosti súdov týkajúcej sa priznávania trov právneho zast. VÚ je zrejmý právny názor, že trovy vynaložené VÚ, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, nie sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania, preto ich nemožno považovať za účelne vynaložené. Poukázal i na skutočnosť, že VÚ - vzhľadom na svoj cieľ - bol vytvorený na ochranu spotrebiteľa, sú jeho výdavkami výdavky na financovanie jeho účelu a výdavky na jeho správu, teda z uvedeného vyplýva, že samotný VÚ je spôsobilý a schopný chrániť záujmy spotrebiteľa. VÚ má právo zvoliť si pri účasti v konaní zástupcu, avšak takto vynaložené trovy nemožno považovať za účelné bránenie práva samotného účastníka v konaní. Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, tak fyzickej, ako aj právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana a hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc, že súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania a v tejto súvislosti má VÚ rovnaké možnosti ako ktorýkoľvek iný účastník v konaní v súvislosti so svojim zastúpením v rámci zákonom upravených možností, t. j. nie je vopred vylúčený z možnosti zvoliť si na svoje zastupovanie advokáta, avšak tým, že sa mu neprizná náhrada trov konania - trov právneho zastúpenia, pretože sa nepovažujú za účelne vynaložené, lebo neboli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania (nález II.ÚS 78/03 z 9.9.2004 Ústavného súdu SR), nie je porušené jeho základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR. Znenie § 137 O.s.p. (účinné od 1.1.2012) síce medzi trovy konania zahŕňa i náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, avšak ide o náhradu výdavkov právnickej osoby, nie o odmenu za zastupovanie, ak je zástupcom advokát tejto právnickej osoby. Napokon treba dodať, že paušálny vstup VÚ do všetkých konaní, v ktorých žalobca vystupuje, bez zreteľa na stav konkrétneho súdneho konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť jeho úkonov, nemožno považovať za dôkaz o jeho vôli naplniť cieľ svojej činnosti. S prihliadnutím na cieľ VÚ, ktorým je ochrana a presadzovanie oprávnených záujmov spotrebiteľa, a na konkrétne okolnosti prípadu a to najmä skutočnosť, že vstúpil do konania ako profesijná organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu, a splnomocnil na svoje zastupovanie advokáta, hoci zo samotnej jeho podstaty mu vyplynulo, že musí byť schopný pomáhať tomu účastníkovi konania, na strane ktorého vstupuje do konania, že nemožno považovať jeho trovy za účelne vynaložené a tiež nemožno opomenúť skutočnosť známu odvolaciemu súdu z iných vecí, v ktorých je ten istý žalobca, ako v prejednávanvej veci, že aj iné subjekty s rovnakým predmetom činnosti (cieľom) ako vedľajší účastník, vstupujú do toho istého konania na strane žalovaného ako VÚ a na svoje zastupovanie splnomocňujú advokáta, čo nutne vedie k úvahe, že primárnou pohnútkou pre vstup do konania nie je ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa. Zdôraznil, že uvedený záver zaujal Krajský súd v Košiciach v rozsudku 5Co/127/2018 z 15.11.2018. Z uvedených dôvodov Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS nárok na náhradu trov konania nepriznal.

3. Proti rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalobca a Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS.

4. Žalobca podal odvolanie voči výroku rozsudku, ktorým súd žalobu voči žalovaným zamietol z dôvodu, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

5. Opätovne poukázal na to, že žalovaná v 1. rade podpísala dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach 25.9.2012, prostredníctvom ktorej žalovaná uznala svoj záväzok voči žalobcovi vzniknutý zo zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru uzavretej s právnym predchodcom žalobcu vo výške 755,01 eur istiny s prísl., čo do dôvodu a výšky a zaviazala sa splatiť svoj záväzok v splátkach uvedených v dohode, že predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje na platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, teda má písomnú formu, že vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Zdôraznil, že obsahom dohody o uznaní dlhu zo strany žalovanej ako právny inštitút, ktorý je zakotvený v Obč. zák., pričom jeho právnym následkom uznania práva je prerušenie plynutia premlčacej doby, to zn., že doba, ktorá dovtedy plynula, sa stala právne bezvýznamnou a začne plynúť nová 10-ročná premlčacia doba a to priamo zo zákona. Citujúc znenie § 110 ods. 1 Obč. zák., poukázal na rozdielnosť účinkov a rovnako aj rozdielnosť náležitostí potrebných k tomu, aby nastali účinky § 110 ods. 1 druhá veta Obč. zák. a § 558 Obč. zák. Zároveň poukázal na účinky § 558 Obč. zák. v súvislosti s čl. 3 bod 3.1 dohody o uznaní záväzku, posledná veta, v ktorej je jednoznačne zrozumiteľne a jasne uvedené, že osoby uvedené v bode 1 a 2 alebo 1 a 3 tejto dohody vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následku. Poukázal na to, že daným prístupom súdu dochádza k popretiu procesnej zásady rovnosti účastníkov a neprimeranej ochrany spotrebiteľa vedúcej k úplnému zbaveniu zodpovednosti spotrebiteľa za splnenie svojich povinností, ktoré mu zo záväzkového vzťahu vyplývajú. Ďalej príkladom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave 2Co/862/2014 z 30.4.2015, Krajského súdu v Nitre 6Co/252/2013 z 31.3.2014, Krajského súdu v Prešove 9Co/35/2013 z 11.3.2014, 9Co/41/2013 z 10.6.2014, Krajského súdu v Žiline 11Co/187/2014 z 29.5.2014, Krajského súdu v Trnave 25Co/84/2013 z 28.7.2014 a Krajského súdu v Nitre 7Co/82/2014 z 31.3.2014 (z odôvodnenia ktorých sčasti citoval). Navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a vyhovieť žalobe voči žalovanej 1/ v plnom rozsahu, resp. rozsudok v napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

6. Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS odvolaním napadla rozsudok vo výroku III., ktorým mu súd náhradu trov konania nepriznal z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci.

7. Poukázalo v odvolaní na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach 1Co/771/2015 z 31.1.2017, 3Co/256/2012, 4Cob/124/2012, 9Co/268/2012 a 9Co/34/2019 z 26.3.2019. Uviedlo, že nevedno z akej právnej úpravy a z akých skutočností robí súd prvej inštancie záver, že Združenie na ochranu spotrebiteľa je akási profesionálna organizácia, a uvažuje o jej vlastných schopnostiach a podobné, ako sú tieto jeho úvahy obsiahnuté v odôvodnení 25. rozsudku. Ide však o predstavy celkom mylné a nedá sa z rozsudku zistiť, ako k nim a na základe čoho konajúci súd dospel. Poukázalo na to, že Združenie je združením laikov, ktorí sami boli, prípadne sú obeťami úžery, že nemá žiadne vlastné prostriedky, žiadne materiálne a personálne zabezpečenie, je obyčajným združením, zriadeným podľa zákona a platný zákon nevyžaduje na jeho vznik a existenciu žiadne profesionálne predpoklady, ani požiadavku a už vôbec nie odborné právne vedomosti. Pripomenulo, že právne služby v SR, môžu poskytovať len advokáti, členovia Slovenskej advokátskej komory a nikto iný, že súdu prvej inštancie je cudzia zásada rovnosti zbraní a proti profesionálnej inkasnej spoločnosti, jednej z najväčších v Európe, navyiac zastúpenej renomovanou špecializovanou advokátskou kanceláriou, by ponechal spotrebiteľa, na strane ktorého vystupuje laické združenie, bez právnej pomoci na to určeným subjektom, ktorým je len advokát. Zdôraznilo, že vo veciach, v ktorých vystupovalo združenie ako vedľajší účastník na podporu spotrebiteľa, zastúpené advokátom, špecializujúcim sa na spotrebiteľské právo, boli spotrebiteľia natoľko úspešní, že zákonodarca inštitút vedľajšieho účasti zrušil a činnosť združení, pôsobiacich na ochranu spotrebiteľov vo verejnom záujme zakázal, a ponechal všetku iniciatívu na spotrebiteľoch, vediac, že zo stotisícov zaúverovaných spotrebiteľov - občanov SR, sa z vlastnej iniciatívy obráti na advokáta, alebo združenie, len mizivé percento spotrebiteľov. Poukázalo aj na to, že nereálne sú aj úvahy o počte vstupov združenia do konaní, že zo zákonov matematiky vyplýva, že združenie nemohlo vstúpiť do viacerých konaní, ako bolo začatých žalobami, podanými, bankami, nebankovými a

inkasnými spoločnosťami, že aj keď združenie do 1.1.2015, vstúpilo len do zlomku konaní, iniciovaných dodávateľmi, nikdy nie združením, tak ešte aj v súčasnosti, keď už vstupy vo verejnom záujme zákon neumožňuje, je dokončovanie tejto formy pomoci spotrebiteľom vnímané negatívne. Z úvah konajúceho súdu o pohnútkach zastupovania vedľajšieho účastníka advokátom, skonštatovalo, že ústavným základom hospodárskej činnosti SR, je trhovú ekonomiku a aj keď sa to zdá byť nepochopiteľné a zdá sa, že až odsúdenia hodné, tak aj advokát, zastupujúci združenie, má rovnakú motiváciu na zastupovanie, ako advokát veriteľov, teda legálne a zdanené príjmy, len s tým rozdielom, že jeho zástupca môže počítať s odmenou len pri úspechu spotrebiteľa a nakoľko spotrebiteľia boli v ich veciach v prevažnej väčšine prípadov úspešní, tak s pribúdajúcou úspešnosťou spotrebiteľov, sa paradoxne začali rozmnožovať názory o neúčelnosti zastupovania združenia advokátom. Tvrdilo, že v súdnej veci, v ktorej súd nemal problém vydať platobný rozkaz, v rozpore s § 172 ods. 9 O.s.p., by bez ich iniciatívy a vyporiadania sa s premlčaním a s tzv. Dohodou o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, by spotrebiteľia, aj keď zatiaľ len na prvom stupni, úspešnými neboli. Z uvedených dôvodov navrhlo rozsudok v napadnutom výroku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. - na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem) prejednal odvolanie žalobcu a Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 C.s.p. a rozsudok, okrem výroku III. potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny, lebo súd úplne zistil skutkový stav veci, správne ho právne posúdil a odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje a na jeho dôvody v celom rozsahu odkazuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie žalobcom a rozsudok vo výroku III. zmenil tak, že Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS priznal náhradu trov konania v celom rozsahu podľa § 388 C.s.p., lebo neboli splnené podmienky na potvrdenie ani na zrušenie uvedeného výroku rozsudku, lebo súd v prejednávanom spore, pokiaľ ide o tento výrok, vec nesprávne právne posúdil.

9. Žalobca v odvolacom konaní uplatnil odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., t.j. že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď namietal, že dohoda o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach, ktorú podpísali žalovaná v 1. rade spôsobilá, že dlh sa nepremiľchal v 10-ročnej premiľčacej lehote, že došlo k prerušeniu plynutia premiľčacej lehoty podľa § 110 ods. 1 Obč. zák. a že si žalovaná bola vedomá toho, že ide o premiľčaný dlh.

10. K uvedeným výhradám je potrebné uviesť, že súd vec správne právne posúdil a správne ho v prejednávanom spore aj vyložil.

11. Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval, to znamená z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu, pokiaľ žalobu zamietol, na čom nič nemenia ani skutočnosti uvedené žalobcom v odvolaní.

12. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so záverom súdu ohľadom záväzku vyplývajúceho z poskytnutého spotrebiteľského úveru č. 71/2003, predmetom ktorého bolo poskytnutie úveru žalovanej v 1. rade vo výške 5.157,60 eur, v súvislosti so začiatkom plynutia premiľčacej lehoty, že táto začala plynúť od 20.10.2008, kedy sa záväzok stal splatným, kedy došlo k splatnosti poslednej splátky, že žalobca podal žalobu 21.5.2013, až po uplynutí 3-ročnej premiľčacej lehoty, ktorá plynula 20.10.2011, že vedľajší účastník HOOS - Združenie na ochranu spotrebiteľa vzniesol námietku premiľčania, a s poukazom na vznesenú námietku premiľčania, nebolo možné priznať žalovanú sumu a preto žalobu zamietol. Odvolací súd sa stotožňuje aj so záverom súdu, že dohoda o uznaní záväzkov o úhrade pohľadávky v splátkach je formulár, ktorý bol pripravený vopred veriteľom dlžníka a že tento, ktorý pristúpil k záväzku nemal žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jeho obsah, že táto dohoda predstavovala neprijateľnú zmluvnú podmienku a to predĺženie premiľčacej lehoty formou uznania, že jej právny význam a dôsledky sú pre väčšinu spotrebiteľov neznámymi kategóriami a že ako neprijateľná podmienka obsiahnutá vo formulári z 25.9.2012 je absolútne neplatná a napokon aj v rozpore s dobrými mravmi podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, keď po zámienkou uzavretia dohody o splátkach (ponuky splátok) vynútil od žalovanej v 1. rade uznanie záväzku, čím zhoršil jej postavenie v dôsledku predĺženia premiľčacej doby, že úmyslom žalobcu bolo po zámienkou ponuky splátok dosiahnuť predĺženie premiľčacej doby a táto dohoda nie je pre priemerného spotrebiteľa zrozumiteľná a určitá a je v rozpore s dobrými mravmi a preto nemôže používať súdnu ochranu podľa § 3 ods. 1 Obč. zák.

13. Je potrebné vziať na zreteľ predovšetkým tú skutočnosť, že Dohoda o uznaní dlhu je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 4 ods. 8 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pretože pri jej uzatváraní nebol dodržaný princíp jednomyselnosti a čestnosti a žalobca v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku spotrebiteľa predložil „dohodu“ formulár vopred ním pripravený, ktorého obsah nemal možnosť žalovaný žiadnym spôsobom meniť, pričom prehlásenie dlžníka a vedomosť premlčania záväzku a jeho uznanie je zakomponované, resp. skryté do dohody o splátkach a takáto žalobcom predformulovaná dohoda je pre bežného priemerného spotrebiteľa nezrozumiteľná a neurčitá a zo strany žalobcu ide o nekalú obchodnú praktiku, berúc na zreteľ tú skutočnosť, že k uzatváraniu takejto dohody nikdy iniciatíva nevychádza od spotrebiteľa a pri jej podpise nejde o podpísanie dohody o uznaní premlčaného dlhu, a preto takáto dohoda, ktorá je vlastne dodatkom žalobcom formulovanej štandardnej zmluvy, podlieha ustanoveniam Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a vzhľadom na rozpor s dobrými mravmi a ustanoveniami o spotrebiteľskom práve, je neplatná. Je potrebné uviesť, že uznanie dlhu urobené vo forme podľa § 558 Obč. zák., sa zakladá vyvrátiiteľná právna domnienka (predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval a na to, aby uznanie dlhu malo tieto účinky, je potrebné, aby dlžník písomne uznal, že zaplatí svoj dlh, určený čo do dôvodu aj výšky, že uznanie dlhu je jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi a zabezpečuje uznaný záväzok tým, že v dôsledku ním založenej právnej domnienky zvyhodňuje postavenie veriteľa. Uznaný dlh môže byť premlčaný, avšak takéto uznanie zakladá právnu domnienku existenciu dlhu v čase jeho uznania len vtedy, ak dlžník, ktorý dlh uznal, vedel o jeho premlčaní a ak dlžník nevedel o premlčaní, či už pre omyl skutkový alebo právny (napr. že nepoznal ustanovenie o premlčaní), nemá jeho uznanie uvedené právne účinky.

14. Aj súdna prax sa zjednotila na tom, že pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok len ak ten, kto uznal, vedel o jeho premlčaní. Ak však uznávajúci nevedel o premlčaní dlhu, výkladom a contrario možno dospieť k záveru, že uznanie dlhu uvedený právny následok nemá a nezáleží na tom, či dlžník o premlčaní nevedel z dôvodu neznalosti právnej úpravy premlčania alebo z iných dôvodov (skutkových).

15. K výhrade žalobcu o tom, že žalovaná podpísala Dohodu o uznaní záväzku, v ktorom uviedla, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch, je potrebné uviesť, že takáto dohoda je v rozpore s dobrými mravmi a „vyhlásenie“ o tom, že osoby uvedené v bode 1.2., alebo 1.3. Dohody o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku (pod bodom 1.2. Dohody je uvedený žalovaný) majú vedomosť o tom, že ide o premlčaný dlh a rovnako o jeho následkoch, bolo dopredu - žalobcom pripraveným textom v podobe formuláru, vytláčeným drobným písmom, podsunutým žalovanej 1) na podpis, ktorého obsah dlžník - žalovaná 1) nemohla ovplyvniť. Text vyhlásenia o premlčanom dlhu splyva a „stráca sa“ sa v ďalšom texte dohody a umožňuje to, že si ho bežný spotrebiteľ nemusí všimnúť, prehliadne a neprečíta si ho, a pokiaľ by k tomu aj došlo, ťažko možno predpokladať, že spotrebiteľ, pokiaľ nemá právnické vzdelanie, by si mohol byť vedomý právnych následkov uznania premlčaného dlhu. Preto bolo potrebné nárok zamietnuť ako premlčaný.

16. Odvolací súd však zmenil rozsudok vo výroku III. podľa § 378 C.s.p. tak, že Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

17. Odvolací súd konštatuje, že odvolacie námietky Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS sú dôvodné a poukazuje na ne.

18. Súd prvej inštancie svoj záver o nepriznaní náhrady trov Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS založil na tom, že tieto nepovažoval za účelne vynaložené, že vedľajší účastník je sám spôsobilý chrániť záujmy spotrebiteľa a že má právo si zvoliť pri účasti v konaní zástupcu, avšak takto vynaložené trovy nemožno považovať za účelné bránenie samotného účastníka v konaní.

19. Otázku účelnosti vynaložených trov je potrebné interpretovať v súlade s čl. 47 ods. 2 Ústavy, § 3 ods. 4 zák. č. 250/2007 Z.z., vzhľadom na to, že žalobca namietal účelnosť trov vynaložených vedľajším účastníkom, poukazujúc na to, že právne bolo zastúpené advokátom združenie podľa zák. č. 250/2007 Z.z..

20. Podľa Ústavy každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (článok 46 ods. 1 Ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom. Žiadnym zákonom nie je vylúčené, aby toto základné právo na právnu pomoc uplatnilo aj združenie spotrebiteľov. Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania (každého) advokátom. Obsah tohto základného práva nepredpokladá, že spotrebiteľia združení v nejakom združení sú schopní uplatniť svoje základné právo na súdnu ochranu bez právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom len z dôvodu, že sú právnickou osobou založenou a vzniknutou za špecifickým účelom ochrany spotrebiteľov, takéto združenie môže byť vytvorené aj z osôb, ktoré nemajú žiadny predpoklad, aby sa dokázali právne účinným spôsobom brániť v konaní pred príslušným súdom (znalosť procesných predpisov, ktorú nemožno stotožniť so znalosťou hmotnoprávnej problematiky ochrany spotrebiteľa), tak len zo zamerania na ochranu spotrebiteľa sa nemôže podľa odvolacieho súdu vyvodzovať, že takéto združenie je schopné zabezpečiť realizáciu základného práva na súdnu ochranu bez zastúpenia advokátom. Navyše v zákone č. 250/2007 Z.z. sa združenie uvádza vo viacerých ustanoveniach, ani jedno z týchto ustanovení a rovnako ani Občiansky súdny poriadok neukladal takémuto združeniu, aby vo veciach, v ktorých je účastníkom alebo vedľajším účastníkom v konaní pred súdmi konalo bez reálneho uplatnenia základného práva na právnu pomoc, ktoré patrí každému, vrátane zastúpenia advokátom. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na článok 2, ods. 3 Ústavy, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Združeniu žiaden zákon nezakazuje byť zastúpený advokátom.

21. V danom prípade je potrebné urobiť záver, že úkony, v tom čase vedľajšieho účastníka, ktoré v prejednávanej veci vykonal, boli úkonmi účelnými, prihliadnuc na obsah spisu, z ktorého vyplýva, že vstúpil do konania na základe svojho písomného podania z 26.6.2013, doručovaného súdu prvej inštancie 28.6.2013, že súčasťou tohto podania bolo aj plnomocenstvo udelené advokátovi, že vedľajší účastník v konaní vo svojom vyjadrení z 25.6.2014 vzniesol námietku premlčania, v dôsledku čoho došlo k zamietnutiu žaloby.

22. Za takýchto okolností, odvolací súd má za to, že v žiadnom prípade nemožno hodnotiť úkony vedľajšieho účastníka ako neúčelne vynaložené, resp. za úkony, ktoré by žiadnym spôsobom neprispeli k ochrane práv žalovaných. Naopak, vzhľadom na celkovú postupnosť možno konštatovať, že práve vznesenie námietky premlčania bolo dôvodom zamietnutia žaloby v celom rozsahu. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd zmenil rozsudok vo výroku III. a Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1, 2 a § 255 C.s.p.

24. Žalobca nemal v odvolacom konaní úspech a žalovaným trovy odvolacieho konania nevznikli, preto im náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná.

25. Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS bolo v odvolacom konaní úspešné, preto mu bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

26. Výsledok hlasovania - pomer hlasov : 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).